

Granskning av förtroendekänsliga poster

Tyresö Kommun

Innehåll

1	Inledning	2
1.1	Bakgrund	2
1.2	Syfte och Revisionsfrågor	2
1.3	Revisionskriterier	2
1.4	Metod och genomförande	2
2	Resultat av genomförd granskning	3
2.1	Interna styrdokument	3
2.2	Granskning av kommunens förtroendekänsliga poster	3
2.2.1	Logi och konferenser	3
2.2.2	Gåvor	4
2.2.3	Representation	4
2.2.4	Resor	4
3	Sammanfattande bedömning och rekommendationer	6

1 Inledning

1.1 Bakgrund

Goda rutiner för hantering av kostnader för resor, representation, konferenser och dylikt är viktigt för Tyresö kommun för att undvika kostnader som står i strid med god sed och/eller kommunens egna riktlinjer och som i förlängningen kan medföra ett bristande förtroende för kommunen.

1.2 Syfte och revisionsfrågor

Syftet med granskningen är att bedöma om det finns en tillräcklig intern kontroll kopplat till hantering av kostnader för resor, representation, konferenser och liknande händelser i Tyresö kommun.

Granskningen genomförs genom att EY granskar stickprov avseende förtroendekänsliga poster (kostnader för resor, representation, konferenser och utlägg) för perioden januari 2018 till november 2018.

1.3 Revisionskriterier

Med revisionskriterier avses bedömningsgrunder som används för analyser, slutsatser och bedömningar. Revisionskriterierna kan hämtas ifrån lagar och förarbeten eller interna regelverk, policys och fullmäktigebeslut. Kriterier kan också ha sin grund i jämförbar praxis eller erkänd teoribildning.

Kommunens styrdokument, bl.a. representations- och resepolicy samt erkänd teoribildning kopplat till god intern kontroll inom området ligger till grund för revisionella bedömningar.

1.4 Metod och genomförande

En granskning genomförs där samtliga leverantörsfakturor för perioden 2018-01-01-2018-11-30 inläses ett i registeranalysverktyg. Utöver detta inhämtas utdrag för kostnadskonton avseende resor, representation och konferenser för samma period. Med utgångspunkt från dessa olika underlag väljs ett antal transaktioner ut för granskning.

För valda stickprov omfattar granskningen en genomgång av att erforderliga underlag finns för kostnaderna (syfte, deltagarlista etc.), att kostnaden är i enlighet med kommunens riktlinjer samt att den attesterats av behörig person.

2 Resultat av genomförd granskning

2.1 Interna styrdokument

Vi har tagit del av följande interna styrdokument:

- ▶ Riktlinjer för representation, uppvaktning, resor, mm (daterad 2012-09-07)
- ▶ Riktlinjer för tjänsteresor (daterad 2014-04-11)

Kommentar

Båda dokumenten är daterade för fem till sju år sedan. Kommunen bör implementera en rutin för exempelvis årlig dokumenterad översyn/revidering av dokumenten.

2.2 Granskning av kommunens förtroendekänsliga poster

Vi har inhämtat resultaträkning på kontonivå där vi sedan valt konton för stickprov baserat på benämning av befintliga kostnadskonton. Vi har identifierade totalt 11 konton som förtroendekänsliga kostnader (konton hänförliga till resor, konferenser, representation, gåvor)¹. Med utgångspunkt från kommunens utfall för dessa per november 2018 har 59 stickprov valts ut för granskning. Urvalet har främst baserats på belopp men även på verifikationstext och verksamhets- samt ansvarsområde för att erhålla ett varierat urval. Se urval i bilaga 1.

Granskningen baserar sig på underlag vi tagit ut från kommunens fakturahanteringssystem Procedo samt underlag erhållna från ekonomiavdelningen. De poster som granskats avser kostnader för följande:

- ▶ Logi och konferenser
- ▶ Gåvor
- ▶ Representation
- ▶ Resor

2.2.1 Logi och konferenser

Vi har granskat kostnader för logi i samband med kurs, studiebesök och konferens. Enligt Skatteverket ska anställda som åker på en konferens inte beskattas för värdet av resan så länge det handlar om en renodlad konferensresa. Det som är avgörande är bland annat syftet med resan, vilken nytta resan kan få för verksamheten, val av resmål och konferensens eller kursens upplägg. En viktig omständighet är den tidsmässiga fördelningen mellan konferensen/kursen och andra aktiviteter under resan. För att räknas som en konferens- eller kursresa måste resan innehålla en inte oväsentlig del effektivt arbete. En tumregel är att konferens- eller kurstiden bör vara minst sex timmar per dag.

I vår granskning av kostnader för konferenser har vi erhållit fullständiga underlag för en av kostnaderna. Denna är avstämd utan anmärkning. För övriga fyra stickprov kan vi ej säkerställa att dessa är korrekt hanterade då det saknas program. Utöver avsaknad av programunderlag så har underlag för deltagare ej erhållits för tre av kostnaderna. Därmed kan vi ej säkerställa att attestrutin har genomförts korrekt.

Övriga logikostnader avser primärt studieresor. Underlag för syfte och deltagare förekommer för merparten av kostnaderna. Det saknas endast deltagarlista för ett av stickproven. Dock saknas underlag för program/agenda för flertalet kostnader. Utifrån utläsning av faktura och syfte bör program/agenda finnas med som underlag för åtta av 12 stickprov.

Kommentar

Det bedöms finnas utrymme för en förstärkning av kontrollen avseende logikostnader. Det finns ej kompletta erforderliga underlag i fakturahanteringssystem där syfte, deltagarlistor och program ska bifogas. Efter förfrågan har vi erhållit underlag för ett antal kostnader.

Av riktlinjer (dokument Riktlinjer för tjänsteresor – 2014-04-11) framgår att ”ansvarig chef beslutar om kurser och konferenser för underställd personal, om inte annan beslutsordning har bestämts av förvaltningschefen. Av

¹ Konton - 705400-Bussresor mm, 705600-Flygresor, 712000-Gåvor, blommor, 705200-Hotell i Sverige (moms), 705300-Hotell utlandet (ej moms), 711000-Personalrepresentation, 705000-Resekostnader, 705500-Tågresor, 705700-Taxiresor, 765300-Konferenser

nämndernas bemyndiganden framgår vem som beslutar om förtroendevaldas resor, kurser och konferenser.” Vi har utifrån de underlag som erhållits i samband med granskningen inte kunnat verifiera huruvida dylika beslut har fattats.

Vi rekommenderar att kommunen börjar att göra efterkontroller för kostnader då det är upp till respektive attestant att se till så att underlag bifogas enligt policy. Vi rekommenderar vidare att kommunen förtydligar hur beslut om kurser och konferenser ska dokumenteras.

2.2.2 Gåvor

I vår stickprovsgranskning har vi noterat att kommunen köpt avtackningsgåvor, julklappar och minnesgåvor till anställda under året. Beloppen för inköpen varierar mellan 3 000 och 40 000 kr (gäller totala beloppet för faktura, således återfinnes det att gåvor köps till flera anställda vid samma köp). Enligt Skatteverket får en minnesgåva ges till en varaktigt anställd vid en särskild högtidsdag (exempelvis 50-årsdag), efter en längre tids anställning eller vid anställningens upphörande. Gåvan är då skattefri under förutsättning att gåvans värde inte överstiger 15 000 kr inklusive mervärdesskatt. Under året har kommunen bland annat gett gåvor till anställda som har arbetat inom kommunen i 20 år. Enligt kommunens riktlinje för uppvaktning får kommunen avlämna en gåva till den anställde uppgående till 10 000 kr vilket har stämts av utan anmärkning. Samtliga stickprov i vår granskning avseende uppvaktning har attesterats av närmsta chef vilket är enligt riktlinjerna.

Kommentar

Då Skatteverket enbart ger vägledning vid jubileums- och julgåvor samt till en varaktig anställd ser vi positivt på att kommunen har interna riktlinjerna för uppvaktning av anställda och förtroendevalda.

Kommunen bedöms ha förhållandevis god intern kontroll för uppvaktning. Kommunen rekommenderas att säkerhetsställa att erforderliga underlag bifogas i fakturahanteringsystemet då det generellt saknas. Dock har vi kunnat erhålla detta efter förfrågan till berörd personal. Kommunen bör vidare, förslagsvis årligen, kommunicera riktlinjerna till anställda och hur hanteringen av underlag ska ske.

2.2.3 Representation

Stickprovsgranskningen har omfattat kostnader för representation i samband med personaldagar, evenemang, lunch- och middagsrepresentation för utlandsbesök. Beloppsmässigt varierar kostnad per representationstillfälle mellan ca 5 000 kr och 116 000 kr.

För merparten av stickproven har syfte och deltagarlistor funnits bilagda. I två fall har dricks lämnats vilket inte är i enlighet med kommunens riktlinjer; ekonomiavdelningen har emellertid uppmärksammat berörd attestant på detta. I två fall har person som deltagit vid representationstillfället attesterat kostnaden vilket inte medges av kommunens policy. I ett fall har vi ej erhållit agenda/program.

Gällande alkohol ska måttfullhet iakttas enligt Riktlinjer för representation, uppvaktning, resor, mm. Vi har inte noterat några avsteg från detta.

Kommentar

För delar av stickproven inom personalrepresentation har bristande underlag för deltagarlistor getts. Enbart förnamn eller organisationstillhörighet har angetts vilket har kompletterats i senare skede. Vi rekommenderar kommunen att alltid säkerhetsställa att fullständigt namn anges (för- och efternamn) på deltagare och ej godkänna kostnader där t.ex. endast ”kommunstyrelsen” anges som deltagare då det ej går att säkerhetsställa om samtliga har deltagit eller inte.

2.2.4 Resor

Kommunen använder olika transportmedel i sina resor såsom kollektivtrafik, tåg, flyg och taxi. I våra stickprov har vi granskat ett flertal fakturor avseende resor med belopp uppgående från ca 200 kr till 85 000 kr. De högre beloppen avseende resor är framförallt kopplade till köp av SL-biljetter som är gjorda av diverse skolor inom kommunen.

För sex stickprov har syfte och agenda ej erhållits på grund av att dessa kostnader dokumenteras i kommunens verksamhetssystem Treserva. Uppgifterna som förekommer vid dessa stickprov är personkänsliga och delas inte med andra enligt verksamhetspersonalen.

Avseende de stickprov som rör taxiresor så saknas det till stor del erforderliga underlag. I två fall så saknas tydligt syfte och agenda/program för resa där vi ej kan avgöra om resan följer kommunens riktlinjer. I två fall så förekommer det att deltagare har attesterat sin egen resa vilket ej är enligt kommunens riktlinjer.

För ett av stickproven så har kostnader för resa från bostad till arbete förekommit under en period. Enligt kommunens riktlinjer så ska förvaltningschef godkänna dessa resor vilket ej har gjorts och erforderliga underlag har ej bifogats.

Kommentar

Resorna bedöms i relativt stor utsträckning ha erforderliga underlag. Det bör emellertid tilläggas att samtliga stickprov inte gick att stämma av mot underlag från fakturahanteringssystemet utan har inkommit efter förfrågan.

Kommunen rekommenderas att se över hanteringen rörande resor med taxi då det har saknats underlag för flertalet resor samt att det inte finns tydligt angivet syfte med resorna.

3 Sammanfattande bedömning och rekommendationer

Vår sammantagna bedömning är att kommunen bör förstärka sina rutiner för hantering av kostnaderna för förtroendekänsliga poster, dvs kostnader för gåvor, representation, logi, konferens och diverse resor.

Våra iakttagelser avser primärt avsaknad av erforderliga underlag för kostnaderna. Enligt riktlinjer så ska deltagare, syfte samt program inkluderas vilket för flera stickprov ej skett. Se bilaga 2 för en översikt avseende stickprov med saknade underlag i fakturahanteringssystemet.

Efter förfrågan så har större delar av underlagen erhållits dock saknas det fortfarande underlag för en del av våra stickprov. Se nedan:

Deltagarlista	4
Syfte	7
Agenda	17
Faktura (Underlag för stickprov)	2

- Dessa siffror är inklusive stickprov från Treserva.

Sammanfattningsvis lämnar vi följande rekommendationer:

- ▶ Vi rekommenderar att kommunen förstärker den interna kontrollen avseende att tillräckliga underlag finns bifogade till verifikationer rörande representation, resor och gåvor.
- ▶ Vi rekommenderar att kommunen förstärker kontrollen av attester, då vi noterat flera fall där attestant deltagit i den aktivitet som kostnaden avser.

Stockholm den 12 april 2019

Jenny Göthberg
Auktoriserad revisor

David Ryner
Revisor

Bilaga 1	Granskningsurval
Bilaga 2	Översikt stickprov med saknade underlag i fakturahanteringssystemet
Bilaga 3	Tabell över kostnader avseende resor, representation etc. för helår 2018

BILAGA 1 Granskningsurval

Stick- prov	Verifikations- nummer	Konto	Kontering	Attest	Rörelsegiilt	Agenda	Syfte	Deltagare	Treserva	EY Kommentar
1	100126632	705400-Bussresor mm	OK	OK	OK	ET	ET	ET		
2	100129122	705400-Bussresor mm	OK	OK	OK	ET	OK	ET		
3	100087782	705400-Bussresor mm	OK	OK	OK	ET	ET	ET		
4	100069312	705400-Bussresor mm	OK	OK	OK	ET	ET	ET		
5	100085378	710000-Extern representation	OK	OK	OK	OK	OK	ET		
6	100084519	710000-Extern representation	OK	OK	OK	ET	OK	OK		
7	100092124	710000-Extern representation	OK	OK	OK	ET	OK	OK		
8	100110817	705600-Flygresor	OK	OK	OK	OK	OK	OK		
9	100110816	705600-Flygresor	OK	OK	OK	OK	OK	OK		
10	100127158	705600-Flygresor	OK	OK	OK	Kan ej säkerhetsställas	OK	OK	X	
11	100115769	705600-Flygresor	OK	OK	OK	OK	OK	OK		
12	100130907	705600-Flygresor	OK	OK	OK	OK	OK	OK		
13	100131453	712000-Gåvor, blommor	OK	OK	OK	ET	OK	ET		
14	100132045	712000-Gåvor, blommor	OK	ET	OK	ET	OK	OK		
15	10080219	712000-Gåvor, blommor	Utgår	Utgår	Utgår	Utgår	Utgår	Utgår		OK - Ombokning
16	100095250	712000-Gåvor, blommor	OK	OK	OK	ET	OK	ET		
17	100099217	712000-Gåvor, blommor	OK	OK	OK	ET	OK	ET		
18	10080466	712000-Gåvor, blommor	Utgår	Utgår	Utgår	Utgår	Utgår	Utgår		OK - Avser internpost - Fel konterat.
19	100126441	705200-Hotell i Sverige (moms)	OK	OK	OK	OK	OK	OK		
20	100102763	705200-Hotell i Sverige (moms)	OK	OK	OK	Ej erhållit	OK	OK		
21	100131841	705200-Hotell i Sverige (moms)	OK	OK	OK	Ej erhållit	OK	OK		
22	100103463	705200-Hotell i Sverige (moms)	Delvis felaktig kontering	OK	OK	Ej erhållit	OK	OK		Del av belopp bör konteras på konferens.
23	100098277	705200-Hotell i Sverige (moms)	OK	OK	OK	ET	OK	Ej erhållit		
24	100096593	705200-Hotell i Sverige (moms)	OK	OK	OK	Kan ej säkerhetsställas	Ej erhållit	OK	X	
25	100126960	705200-Hotell i Sverige (moms)	OK	OK	OK	Ej erhållit	OK	OK		
26	11000391	705300-Hotell utlandet (ej moms)	OK	Konflikt	OK	Ej erhållit	OK	OK		
27	10001442	705300-Hotell utlandet (ej moms)	OK	OK	OK	ET	OK	OK		
28	11002185	705300-Hotell utlandet (ej moms)	OK	OK	OK	OK	OK	OK		
29	100107826	705300-Hotell utlandet (ej moms)	OK	OK	OK	Ej erhållit	OK	OK		
30	100094601	705300-Hotell utlandet (ej moms)	OK	OK	OK	OK	OK	OK		
31	100090141	711000- Personalrepresentati on	OK	OK	OK	Ej erhållit	OK	OK		
32	100102917	711000- Personalrepresentati on	OK	OK	OK	OK	OK	OK		

33	100081323	711000- Personalrepresentati on	OK	OK	OK	ET	OK	OK		
34	100115055	711000- Personalrepresentati on	OK	Konflikt	OK	ET	OK	OK		
35	100105927	711000- Personalrepresentati on	OK	Konflikt	OK	ET	OK	OK		
36	100097810	711000- Personalrepresentati on	OK	OK	OK	ET	OK	OK		
37	100121005	711000- Personalrepresentati on	OK	Konflikt	OK	ET	OK	OK		
38	100121153	711000- Personalrepresentati on	OK	Konflikt	OK	ET	OK	OK		
39	100092153	705000- Resekostnader	OK	Konflikt	OK	OK	OK	OK		
40	100103635	705000- Resekostnader	OK	OK	OK	OK	OK	OK		
41	100102008	705000- Resekostnader	OK	OK	OK	OK	OK	OK		
42	100117042	705000- Resekostnader	OK	OK	OK	Ej erhållit	Ej erhållit	OK		
43	10002351	705000- Resekostnader	OK	OK	OK	ET	OK	OK		
44	100107693	705500-Tågresor	OK	OK	OK	Ej erhållit	OK	OK		
45	100091450	705500-Tågresor	OK	OK	OK	Kan ej säkerhetsställas	Ej erhållit	OK	X	
46	100112849	705500-Tågresor	OK	OK	OK	Kan ej säkerhetsställas	Ej erhållit	OK	X	
47	100073300	705500-Tågresor	OK	OK	OK	Kan ej säkerhetsställas	Ej erhållit	OK	X	
48	100082972	705500-Tågresor	OK	OK	OK	Kan ej säkerhetsställas	Ej erhållit	OK	X	
49	10080608	705700-Taxiresor	OK	Kan ej säkerhetsställas	Kan ej säkerhetsställas	ET	OK	OK		
50	100088488	705700-Taxiresor	OK	OK	OK	ET	OK	OK		
51	11002669	705700-Taxiresor	OK	OK	Kan ej säkerhetsställas	Ej erhållit	OK	OK		
52	100117814	705700-Taxiresor	OK	Konflikt	Kan ej säkerhetsställas	ET	Ej erhållit	OK		
53	100120400	705700-Taxiresor	OK	OK	OK	Ej erhållit	OK	OK		
54	100090702	705700-Taxiresor	OK	Konflikt	Kan ej säkerhetsställas	ET	OK	OK		
55	100098003	765300- Konferenser	OK	OK	OK	OK	OK	OK		
56	100078865	765300- Konferenser	OK	OK	OK	Ej erhållit	OK	Ej erhållit		
57	100114602	765300- Konferenser	OK	OK	OK	Ej erhållit	OK	OK		
58	100111001	765300- Konferenser	OK	OK	OK	Ej erhållit	OK	Ej erhållit		
59	100112328	765300- Konferenser	OK	OK	OK	Ej erhållit	OK	Ej erhållit		

Bilaga 2 Översikt stickprov med saknade underlag i fakturahanteringssystemet

VerNr	VerDat	VerText	KontoNr
100110817	2018-08-15	BIG TRAVEL SWEDEN	705600-Flygresor
100110816	2018-08-15	BIG TRAVEL SWEDEN	705600-Flygresor
100127158	2018-10-24	BIG TRAVEL SWEDEN	705600-Flygresor
100115769	2018-09-06	BIG TRAVEL SWEDEN	705600-Flygresor
100130907	2018-11-08	VIA EGENCIA SWEDEN	705600-Flygresor
100132045	2018-11-13	Stiftelsen Dansens	712000-Gt̄vor, blommor
10080219	2018-03-31	20-t̄rs	712000-Gt̄vor, blommor
100095250	2018-05-14	Elgiganten	712000-Gt̄vor, blommor
100099217	2018-06-01	SATS Sportclub Sweden	712000-Gt̄vor, blommor
10080466	2018-07-31	Ref: 120403- Gelkulpenna MARVY	712000-Gt̄vor, blommor
100126441	2018-10-19	CLARION H & C MALM"	705200-Hotell i Sverige (moms)
100131841	2018-11-13	Best Western Plus John Bauer	705200-Hotell i Sverige (moms)
100103463	2018-06-20	VA-UTVECKLING I V,,XJ"	705200-Hotell i Sverige (moms)
100098277	2018-05-29	UT"	705200-Hotell i Sverige (moms)
100096593	2018-05-18	BIG TRAVEL SWEDEN	705200-Hotell i Sverige (moms)
100126960	2018-10-23		705200-Hotell i Sverige (moms)
11000391	2018-02-07	Lowden Enterprices	705300-Hotell utlandet (ej moms)
10001442	2018-06-20	Malin	705300-Hotell utlandet (ej moms)
11002185	2018-08-14	WestCord Hotel	705300-Hotell utlandet (ej moms)
100107826	2018-07-20	VIA EGENCIA SWEDEN	705300-Hotell utlandet (ej moms)
100094601	2018-05-08	BIG TRAVEL SWEDEN	705300-Hotell utlandet (ej moms)
100102917	2018-06-18	SPIS OCH VIN BISTRO	711000-Personalrepresentation
100105927	2018-07-05	KUMLA HERRGRD	711000-Personalrepresentation
100097810	2018-05-25	KUMLA HERRGRD	711000-Personalrepresentation
100121005	2018-10-03	GOLDEN HITS	711000-Personalrepresentation
100121153	2018-10-03	GOLDEN HITS	711000-Personalrepresentation
100092153	2018-04-30	BIG TRAVEL SWEDEN	705000-Resekostnader
100103635	2018-06-21	BIG TRAVEL SWEDEN	705000-Resekostnader
100102008	2018-06-13	Tyres" Buss	705000-Resekostnader
100117042	2018-09-12	BIG TRAVEL SWEDEN	705000-Resekostnader
10002351	2018-10-08	Amelie	705000-Resekostnader
100107693	2018-07-18	SJ	705500-Tt̄gresor
100091450	2018-04-25	SJ	705500-Tt̄gresor
100112849	2018-08-28	SJ	705500-Tt̄gresor
100073300	2018-01-30	SJ	705500-Tt̄gresor
100082972	2018-03-13	BIG TRAVEL SWEDEN	705500-Tt̄gresor
10080608	2018-10-02		705700-Taxiresor
11002669	2018-10-02	Veronica	705700-Taxiresor
100120400	2018-10-01	TAXI 020	705700-Taxiresor
100090702	2018-04-19	TAXI 020	705700-Taxiresor
100098003	2018-05-28		765300-Konferenser
100078865	2018-02-23	Bt̄senberga Hotell &	765300-Konferenser
100114602	2018-09-04	TROSA STADSHOTELL &	765300-Konferenser
100111001	2018-08-16	BALLINGSHOLM KURSGt̄RD	765300-Konferenser
100112328	2018-08-24	SUNDBY	765300-Konferenser

BILAGA 3 Tabell över kostnader avseende resor, representation etc. för helår 2018

Konto	Belopp	Debet	Kredit	Antal transaktioner	Procentuellt av totala
Flygresor	671 214	673 875	-2 660	229	5%
Gåvor, blommor	1 152 546	1 192 209	-39 663	1 241	8%
Hotell i Sverige (moms)	454 777	548 265	-93 488	225	3%
Hotell utlandet (ej moms)	109 501	110 875	-1 374	21	1%
Konferenser	7 748 164	8 352 299	-604 135	655	54%
Personalrepresentation	2 172 055	2 294 457	-122 401	1 143	15%
Resekostnader	404 938	894 970	-490 032	268	3%
Taxiresor	73 431	76 940	-3 510	112	1%
Tågresor	324 119	343 388	-19 269	399	2%
Bussresor	1 205 580	1 298 819	-92 238	548	8%
Summa	14 316 325	15 786 096	-1 468 771	4 841	100%